

MONITOR MIGRACYJNY 9 4A/2023

Kwiecień 2023

Przygotował: **Jan Wójcik**

UE w IV kw. 2022 wzrosła liczba nakazów opuszczenia, dalej mało jest realizowanych

W ostatnim kwartale ub. r. wydano prawie 124 tysiące nakazów opuszczenia terytorium UE przez obywateli krajów pozaunijnych, 28 tysięcy takich osób wróciło do krajów trzecich, informuje Eurostat. W stosunku do poprzedniego kwartału liczba nakazów wzrosła o 11%, a realizacji decyzji powrotowych o 9%. Rok do roku te liczby wzrosły odpowiednio o 37% oraz o 22%. Taka dynamika powoduje, że spada udział realizowanych decyzji w stosunku do wydanych. Jeżeli w IV kwartale 2021 wynosił on około 25%, to w IV kwartale roku 2022 wyniósł niecałe 23%.

Wśród pięciu narodowości najczęściej otrzymujących nakazy powrotu są Afgańczycy, Marokańczycy, Algierczycy, Pakistańczycy i Tunezyjczycy, odpowiadając razem za ponad 36% decyzji powrotowych. Z kolei najczęściej udaje się realizować te decyzje do Syrii, Gruzji, Albanii, Turcji i Algierii.

Najczęściej terytorium UE nakazywała Francja, która odpowiadała za 30% decyzji w całej UE, zaraz za nią znalazły się Chorwacja (16%), Austria i Niemcy (po 7%). Największa

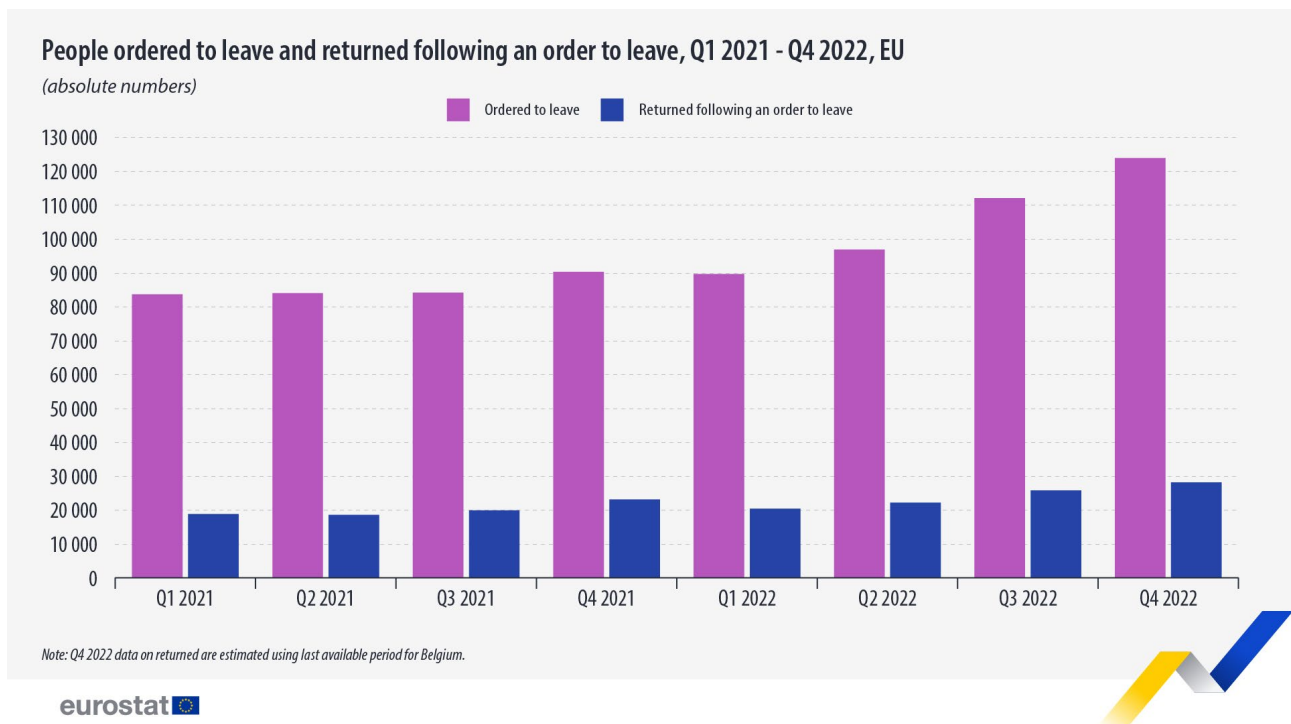
dynamika natomiast miała miejsce w Bułgarii, która licząc kwartał do kwartału wydała 6 razy więcej nakazów (z 510 do 3 235)

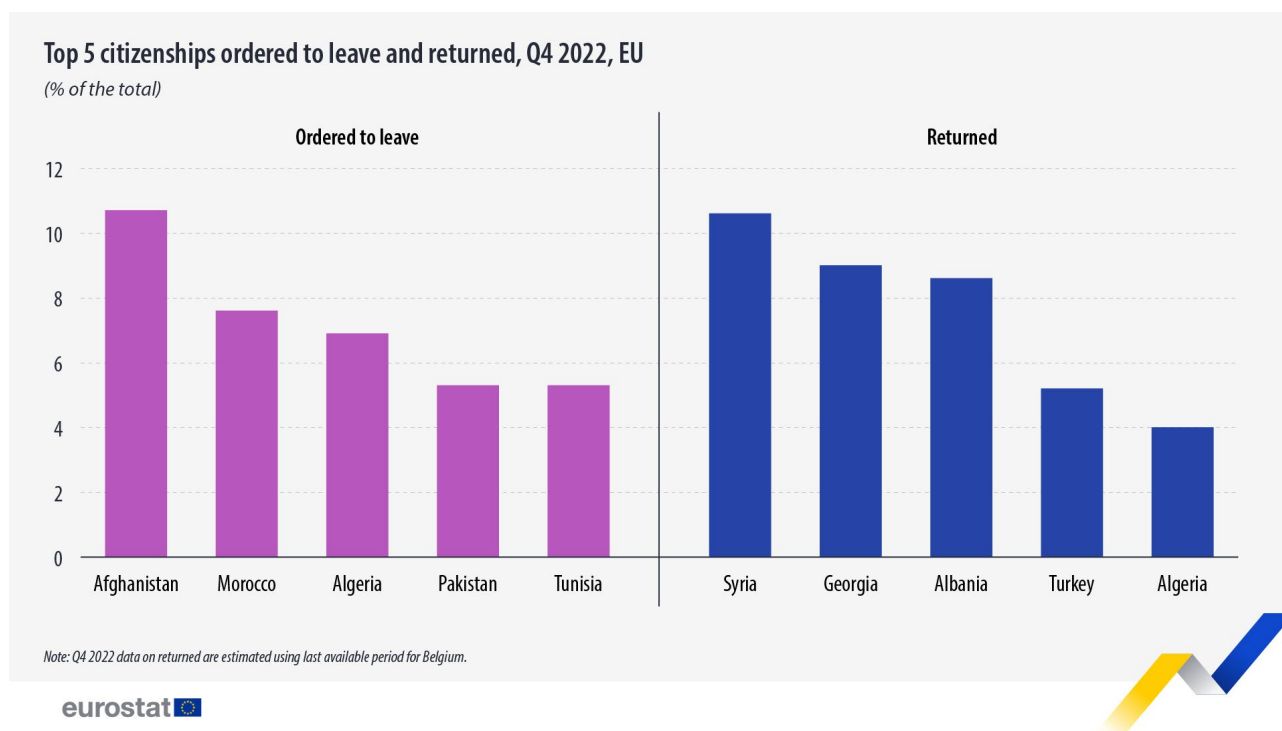
Również w kontekście skuteczności realizacji decyzji powrotowych Francja okazała się krajem realizującym najwięcej, bo aż 13% realizacji unijnych, zaraz za nią uplasowały się Niemcy (13%) oraz Szwecja i Czech (po 9%). W Czechach liczba deportacji wzrosła w stosunku do poprzedniego kwartału z 720 do 2 605. Jednak warto zwrócić uwagę, że Francja wydając 36 835 decyzji i deportując 3 790 osób, znajduje się poniżej unijnej średniej jeżeli chodzi o skuteczność, realizując niewiele powyżej 10% nakazów.

[EC](#)

Migracja wraca na szlak środkowo-środkonomorski

Według najnowszych danych Frontex migracja za dwa pierwsze miesiące 2023 roku jest podobna do migracji w roku 2022. Wykryto w tych miesiącach 28 tysięcy nielegalnych przekroczeń granicy. Zmienia się jednak ponownie obłożenie poszczególnych szlaków. Coraz większa uwaga UE i poszczególnych państw na uszczelnieniu szlaku zachodnio-bałkańskiego powoduje, że liczba wykryć przekroczeń granicy wbrew przepisom spadła o 28%.

Tymczasem ponad dwukrotnie wzrosła liczba imigrantów próbujących dostać się do UE przez trasy wiodące z Tunezji i Libii do Włoch. Liczba odnotowanych przekroczeń granicy na wschodnich granicach wzrosła 2,5 raza, ale w liczbach absolutnych to tylko 3% całości wykryć. Zwrócić tu jednak należy uwagę, że nie obejmują one osób, które wypychane są z granic wschodniej Europy na Białoruś.

Szlak	IBC 2023	IBC 2022	Zmiana r/r	% IBC	% IBC 2022
Zachodni Afrykański	1 771	5 494	-68%	6%	19%
Zachodni Śródziemnomorski	1 099	1 775	-38%	4%	6%
Centralny Śródziemnomorski	11 951	5 474	118%	43%	19%
Wschodni Śródziemnomorski	3 981	3 760	6%	14%	13%
Zachodnie Bałkany	8 394	11 684	-28%	30%	41%
Wschodnie Granice Lądowe	856	340	152%	3%	1%
razem:	28 052	28 527	-2%		

IBC - Irregular Border Crossing (nielegalne przekroczenia granic)
źródło: Frontex

Nowe loty z Iranu do Mińska

„Według naszej wiedzy, pojawiły się dzisiaj pierwsze bezpośrednie loty z Iranu do Mińska, co oznacza rozpoczęcie nowego strumienia migracyjnego i wzrost ryzyka”, powiedziała minister spraw wewnętrznych Litwy Agnė Bilotaitė na zebraniu rządu w środę 29 marca.

W tym roku litewska straż graniczna przeszkodziła 600 imigrantom w dostaniu się nielegalnie z terenu Białorusi. W świetle nowych informacji Bilotaitė nie widzi możliwości ograniczenia wcześniej podjętych środków przeciwdziałających nielegalnej migracji.

Minister odniosła się też do wezwania ze strony ONZ, by Litwa zapewniła każdemu imigrantowi prawo do złożenia wniosku azylowego i indywidualnej oceny okoliczności każdego z nich. Bilotaitė nie widzi możliwości wycofania się z obecnych procedur zwracania imigrantów na granicy, ponieważ jej zdaniem cały region musi działać według podobnych procedur. W sytuacji, gdy któryś z krajów poluzuje swoją politykę do niego trafi większość migracji.

[Vakarų ekspresas](#)

Polska staje się docelowym krajem migracji

„Polska ma obecnie większość cech kraju docelowego dla imigrantów”, twierdzi prof. Maciej Duszczyk z Centrum

Badań nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego. To kraj, do którego więcej ludzi przyjeżdża niż z niego wyjeżdża. Staje się on, zdaniem Duszczyka, miejscem, w którym nie tylko są korzystne warunki do pracy, ale także do dłuższego osiedlenia się. Z rozmowy wynika, że znajdujemy się w neorwalcym momencie, w którym powinniśmy zadbać, by stali się częścią naszego społeczeństwa. Skutki jednak będą widoczne dużo później. „Będziemy mogli odpowiedzieć na to pytania dopiero za 20 lat, kiedy ukraińskie i białoruskie dzieci urodzone w Polsce wejdą na rynek pracy. Wtedy zobaczymy czy są różnice między nimi a Polakami jeżeli chodzi o to jak funkcjonują w naszym społeczeństwie”.

[Balkan Insight](#)

Niemcy: Społeczeństwo ma dosyć „Wilkommen Kultur”

Niemieckie społeczeństwo uważa, że ich kraj nie ma już możliwości przyjmowania więcej osób szukających azylu, wynika z sondażu instytutu badań opinii Allensbach. 59% pytanych Niemców jest zaniepokojonych wizjami przepelnionych sal gimnastycznych i twierdzi, że możliwości Niemiec w tym zakresie osiągnęły limit. We Wschodnich Niemczech jest to 69%. Tylko 39% uważa, że prawo do azylu w obecnym stanie jest dobre, a 20% uważa, że rząd koalicji światła drogowych jest w stanie radzić sobie z napływem imigrantów.

W lutym Federalne Biuro ds Migracji i Uchodźców BAMF otrzymało ponad 26 tysięcy wniosków azylowych, w tym samym miesiącu poprzedniego roku było ich prawie 14 tysięcy. Jak podaje niemiecki dziennik Bild liczba wniosków azylowych w pierwszych dwóch miesiącach 2023 roku wzrosła o 85% w porównaniu do podobnego okresu w roku poprzednim. Do tego następuje wzrost nielegalnych przekroczeń granicy, jak twierdzą służby policyjne. Imigracja od strony Polski wzrosła o 141%, a od strony Włoch aż o 255%, spadła natomiast liczba osób przedostających się szlakiem zachodniobałkańskim.

Lider CDU Friedrich Merz, który był bardzo krytyczny wobec polityki Angeli Merkel w 2015 roku, zwołał szczyt władz lokalnych na temat polityki wobec uchodźców. Na zaproszenie odpowiedziało 200 przedstawicieli władz miejskich. To odpowiedź na spotkanie zorganizowane w lutym przez minister spraw wewnętrznych Nancy Faeser, które zakończyło się brakiem konkretnych ustaleń i rozczarowaniem samorządowców.

CDU opowiada się za udzielaniem prawa do azylu, ale chce ograniczyć nieregularną imigrację, zdając sobie sprawę, że przy obecnych strumieniach migracyjnych docierających do Niemiec nie da się udzielać schronienia

potrzebujących.

[Die Welt](#)

[Süddeutsche Zeitung](#)

[Die Weltwoche](#)

Ukraińcy imigranci korzystni dla Czech

Czesi przyjęli największy napływ imigrantów do swojego kraju i odbyło się to z korzyścią dla ich biznesu, pisze Deutsche Welle o imigracji ukraińskiej w Czechach. Na czeskim rynku pracy odnalazło się ponad 100 tysięcy uchodźców z Ukrainy, między innymi dzięki pracy wolontariusz uczących ich czeskiego języka, by poprawić ich warunki zatrudnienia. 90% ukraińskich dzieci chodzi do szkół i stanowią obecnie 5% uczniów. Ta zmiana powoduje, że Ukraińcy przestają być obciążeniem dla czeskiego społeczeństwa i budżetu, jak twierdzi minister spraw zagranicznych Jan Lipavsky Czechy wydają obecnie ułamek budżetu na pomoc dla uchodźców. Jedynym problemem pozostaje uznanie kwalifikacji imigrantów co umożliwi im przesunięcie się do lepiej płatnych prac.

[Deutsche Welle](#)

Włochy obawiają się destabilizacji Tunezji

Minister spraw zagranicznych Włoch Antonio Tajani wyraził obawy, że wykorzystując trudną sytuację gospodarczą Tunezji radykalne siły mogą dążyć do destabilizacji kraju. W rezultacie tego Włochom może grozić jeszcze większy napływ nielegalnych imigrantów z tego kraju. Poinformował, że jego rząd współpracuje z Międzynarodowym Funduszem Walutowym i Bankiem Światowym nad przyznaniem Tunezji pożyczki w wysokości 1,9 mld USD. Niestety z powodu działań prezydenta Kaisa Saieda oskarżanego o wprowadzanie autorytaryzmu uzyskanie wsparcia finansowego przez Tunis może być trudne.

[MENAFN](#)

Grecja - imigracja tematem wyborczym

Ogrodzenie n granicy grecko-tureckiej nad rzeką Evros urosło do rangi tematu wyborczego kiedy premier Kyriakos Mitsotakis udał się tam z wizytą. W ten sposób wyraził poparcie dla rozbudowy bariery granicznej w przeciwieństwie do głównej opozycyjnej, skrajnie lewicowej partii Syriza. „Z unijnymi pieniędzmi lub bez nich, płot nad Evros będzie skończony”, powiedział premier na konferencji. Rząd jednocześnie oskarżył członków Sirizy o współpracę w Parlamencie Europejskim, by zatrzymać budowę barier

ochronnych na granicach UE. Tymczasem rząd twierdzi, że w 2015 roku 75% migrantów przeszło do UE przez terytorium Grecji, podczas gdy w 2022 było to tylko 5%.

Jednocześnie z uwagi na problemy na rynku pracy, rząd 29 marca przegłosował prawo przedłużające pozwolenie na pobyt długookresowe do 10 lat dla dzieci imigrantów urodzonych i wychowanych w Grecji. W Grecji obecnie legalnie mieszka 750 tysięcy obcokrajowców.

[Ekathimerini](#)
[Schengen Visa Info](#)

UE podpisała sekretne porozumienie wspierające deportacje na Bałkanach

Jak ma wynikać z dokumentów, do których dostęp zdobyła organizacja pozarządowa Statewatch i Fundacja Heinricha Bölla ministrowie spraw wewnętrznych UE podpisali wspólne oświadczenie deklarujące wsparcie finansowe i materialne dla deportacji z Bałkanów przebywających tam imigrantów. Państwa UE oraz organizacje unijne mają współpracować z poszczególnymi państwami Zachodnich Bałkanów, żeby zwiększyć ilość deportacji osób nielegalnie próbujących dostać się szlakiem zachodniobałkańskim do Europy.

Organizacje pozarządowe krytykują ten ruch, ponieważ według ich raportów, migranci doświadczają ze strony państw bałkańskich tortur.

Jak informowaliśmy w ostatnich raportach szlak zachodniobałkański w roku 2022 był najpopularniejszą drogą wybieraną przez imigrantów, by nielegalnie przekroczyć granice UE.

[ECRE](#)

ONZ ostrzega: Brytyjska ustawa może załamać międzynarodowy system ochrony uchodźców

Przedstawiciel Wysokiego Komisarza ONZ do spraw Uchodźców (UNHCR) w Wielkiej Brytanii Vicky Tennant powiedziała brytyjskim parlamentarzystom, że ma poważne obawy co do skutków tzw. Ustawy o Nielegalnej Imigracji. Tennant ostrzegła, że ta ustawa może wywołać „efekt domina” w innych krajach. „Potencjalnie zbliża się w kierunku załamania międzynarodowego systemu, co nie jest w naszym interesie”, stwierdziła przedstawicielka UNHCR. Tennant twierdzi, że profil ludzi przekraczających obecnie Kanał La Manche to „w większości profil uchodźców”, a ustawa usunie ich prawo do azylu.

Ministrowie rządu z kolei twierdzą, że prawo ma zniechęcić szukających azylu do prób dostawania się do Wielkiej

Brytanii drogami nieautoryzowanymi. Ten efekt ustawy UNHCR neguje i twierdzi, że o wiele lepszym rozwiązaniem jest szybkie procesowanie wniosków i umowy deportacyjne dla osób, którym prawo azylu się nie należy.

W raporcie nr 7 informowaliśmy, że najczęściej do Wielkiej Brytanii w roku 2022 tą drogą dostawali się Albańczycy, natomiast w styczniu 2023 na trzeciej pozycji, za Syryjczykami i Afgańczykami pojawili się Hindusi.

[The Guardian](#)